
W XV FORUM Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM”, które odbywało się we Wrocławiu, wzięło udział blisko osiemdziesięciu uczestników reprezentujących liderów powiatowych systemów pomocy społecznej i wsparcia rodziny z całego kraju. Organizatorem dwudniowego forum (27 - 28.09.2021 r.) było Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM” i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu. Gościem honorowym XV FORUM był Starosta Powiatu Wrocławskiego Roman Potocki.

Tegoroczne ogólnopolskie forum PCPR i MOPR poświęcone było ważnym aspektom działalności tych instytucji, w szczególności przyszłości PCPR-ów, współczesnych zagrożeń dla rodziny oraz propozycji zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dodatkowym elementem Forum było zebranie sprawozdawczo-wyborcze Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM”.

Otwarcia XV Forum dokonała Wiceprzewodnicząca Zarządu OSPiMOPR „CENTRUM” Arleta Szmigielska (PCPR we Wrocławiu), podkreślając rolę i znaczenie Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w służbie dla rodziny. Powitała też w imieniu organizatorów: Stowarzyszenia „CENTRUM” i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu wszystkich uczestników XV ogólnopolskiego Forum PCPR.

Inaugurując obrady ogólnopolskiego forum Starosta Powiatu Wrocławskiego Roman Potocki opisał, na przykładzie PCPR we Wrocławiu, rolę Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w niesieniu pomocy i wsparcia ludziom i zakończył podziękowaniem obecnym na forum reprezentantom systemu pomocy społecznej i wsparcia rodziny, podkreślając: *"- Niezaprzeczalny i nieoceniony jest Państwa wkład w dbałość o bezpieczne funkcjonowanie rodzin i o spokojne dzieciństwo i młodość kolejnych pokoleń, w tworzenie pomocy społecznej dopowiadającej na współczesne trudne wyzwania, w budowanie jej pozytywnego wizerunku i wdrażanie rozwiązań przyjaznym rodzinom i ludziom. Składam Państwu serdeczne podziękowania za profesjonalizm oraz trud włożony w pracę zawodową i daleko pozazawodowe społeczne działania na rzecz osób potrzebujących wsparcia. Państwa postawa oraz wrażliwość społeczna stanowi wzór do naśladowania i uczy poszanowania godności drugiego człowieka."*

Kolejna sesja forum poświęcona była „Aktualnej sytuacji PCPR-ów w związku z programem MEiN „Edukacja włączająca” i planem dotyczącym Centrów Dziecka i Rodziny”. Prowadził ją Mirosław Sobkowiak (PCPR w Gostyniu). Przedstawił pomysł MEiN utworzenia Centrów Dziecka i Rodziny z połączenia, a de facto włączenia powiatowych centrów pomocy rodzinie w poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Pomysł ten byłby rewolucją niszczącą budowany przez kilka ostatnich lat system pomocy społecznej i wsparcia rodziny. Prelegent przedstawił roczne działania środowiska powiatowych centrów pomocy rodzinie, zmierzające do doprowadzenia do ogólnopolskiej debaty na ten temat z udziałem najwyższych przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Przypomniwał, że projekt MEiN „Edukacja dla wszystkich” zakłada tworzenie w systemie oświatowym specjalistycznego wsparcia dla rodzin z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz poszerzenia wsparcia dla wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci.

Uczestnicy XV Forum, jako praktycy z dużym doświadczeniem w zakresie organizacji i kierowania pomocą społeczną, ocenili pomysł Ministerstwa Edukacji i Nauki, dotyczący likwidacji Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, jako zagrożenie dla sprawnie działającego systemu pomocy społecznej i wsparcia rodziny. W gorącej dyskusji padły ważne argumenty: - „Przez ostatnie 20 lat, przy istotnym

---

wspieraniu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, wypracowaliśmy skuteczny, dobrze zorganizowany i odpowiadający potrzebom rodzin system wsparcia. W ramach swojej działalności Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie pełnią w środowisku lokalnym rolę animatora i kreatora innowacyjnych rozwiązań społecznych. Są liderami projektów unijnych i ministerialnych oraz programów celowych.” - Podkreślano, że Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie są koordynatorami:

- powiatowych i współpracujących z nimi gminnych systemów pomocy społecznej,
- powiatowych i współpracujących z nimi gminnych systemów wsparcia rodziny,
- powiatowych systemów pieczy zastępczej, rodzinnej i instytucjonalnej,
- powiatowych systemów rehabilitacji społecznej i zawodowej,
- powiatowych i współpracujących z nimi gminnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- powiatowych i współpracujących z nimi gminnych systemów interwencji kryzysowej,
- powiatowych systemów działań podczas klęsk żywiołowych i lokalnych,
- powiatowych systemów koordynacji i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- powiatowych partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej,
- powiatowych systemów nadzoru nad domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzinami zastępczymi zawodowymi i niezawodowymi, placówkami wsparcia (np. środowiskowymi domami samopomocy i warsztatami terapii zajęciowej), ośrodkami interwencji kryzysowej, świetlicami socjoterapeutycznymi, domami dla samotnych matek i matek z dziećmi itp.

Mirosław Sobkowiak omówił sygnały wycofywania się Ministerstwa Edukacji i Nauki z pomysłu wcielenia PCPR-ów w poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Sygnały te widoczne są nawet w dokumencie rządowym „Polski Ład”. Dyskusję zakończyło przywołanie najnowszego stanowiska Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: - *„Ze względu na szeroki zakres zadań realizowanych obecnie przez PCPR-y (...) zasadne jest, aby funkcjonowały one na dotychczasowych zasadach, jako niezależnie działające podmioty. Jednocześnie mając na uwadze dobro dziecka i rodziny, do rozważenia pozostaje kwestia możliwości przekazania różnego rodzaju zadań do realizacji przez Centra Dziecka i Rodziny lub wspólnie przez CDR i PCPR.”* Jak zauważyli uczestnicy forum, sprawa zmian dotyczących funkcjonowania PCPR-ów pozostaje otwarta.

Następna sesja XV ogólnopolskiego forum poświęcona była projektowi rządowemu „Strategia Rozwoju Usług Społecznych w Polsce do roku 2040”. Przedstawiająca założenia strategii Mirosława Zielony (PCPR w Koszalinie), wykazała, że zapisane w niej daleko idące zmiany będą sporym wyzwaniem dla powiatów i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Część zmian będzie bardzo kosztowna, a niektóre rozwiązania, jak np. docelowe zastąpienie domów pomocy społecznej rodzinami (na wzór rodzin zastępczych) przyjmującymi do siebie osoby starsze, niedołążne, niesamodzielne, niepełnosprawne, w tym z chorobami psychicznymi czy niepełnosprawne intelektualnie, będą wymagały rewolucyjnych zmian w mentalności społecznej i z tego tytułu są obciążone małymi szansami na realizację. W dyskusji, którą wywołały plany w Strategii Rozwoju Usług Społecznych, podkreślano też całkowity brak w strategii obszaru przeciwdziałania problemowi przemocy w rodzinie.

„Informacja o pracy Rady Pomocy Społecznej IX kadencji” przygotowana i przedstawiona przez Mirosławę Zielony (PCPR w Koszalinie) była kolejną częścią obrad XV Forum PCPR i MOPR.

Ostatnia sesja pierwszego dnia ogólnopolskiej konferencji została poświęcona „Współczesnym

zagrożeniom dla funkcjonowania rodziny”. Wykładowca Mirosław Sobkowiak (PCPR w Gostyniu) scharakteryzował niebezpieczeństwa w sieci, z którymi mają kontakt dzieci i młodzież: cyberprzemoc, patostreaming, seksting, grooming, happy slapping, fonoholizm, czy ostatnio szczególnie rozprzestrzeniające się zagrożenia związane ze Squid Game. Wskazywał też na zasady konieczne do stosowania przy profilaktyce.

Drugi dzień XV Ogólnopolskiego Forum PCPR i MOPR został w całości poświęcony projektowi zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Arleta Szmigielska (PCPR we Wrocławiu) i Mirosław Sobkowiak (PCPR w Gostyniu) przedstawili zapisy projektu. W czasie kilkugodzinnej dyskusji wypracowano uwagi i propozycje zmian w zapisach projektu. Zostały one przesłane do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Uwagi i wnioski wynikają ze stwierdzonego narastającego kryzysu pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej i instytucjonalnej, przejawiającego się m.in. w:

- a. spadającej liczbie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- b. zmniejszającej się liczbie miejsc w pieczy instytucjonalnej,
- c. coraz większej liczbie dzieci odbieranych z rodzin zastępczych i umieszczanych w pieczy instytucjonalnej (to już jedna czwarta wychowanków w pieczy instytucjonalnej),
- d. wysoce niewystarczającym wsparciu finansowym budżetu państwa dla samorządów powiatowych tworzących i prowadzących system pieczy zastępczej,
- e. narastającym zapotrzebowaniu na nowe miejsca w pieczy zastępczej.

Ogólnopolskie XV Forum PCPR zgłosiło ponad 40 wniosków i uwag, m.in.: w związku z planem utworzenia krajowego rejestru wolnych miejsc w pieczy zastępczej wskazano na np. wymóg uzyskania pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z powiatu, na terenie którego jest miejsce w pieczy zastępczej, przez sąd przed wydaniem skierowania dziecka do pieczy zastępczej; oraz na ograniczenie kierowania dzieci poza województwo pochodzenia (by minimalizować zagrożenie zerwania kontaktów bezpośrednich dziecka z jego rodziną biologiczną i najbliższymi).

Zaproponowano wprowadzenie zmiany nakładającej na gminę pochodzenia dziecka obowiązek pokrywania w 100 % kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej; zmotywuje to samorządy gminne do pełniejszej i efektywniejszej realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny, zwłaszcza w sytuacjach zagrożenia umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, a w przypadku umieszczenia dziecka spowoduje uruchomienie realnych działań pozwalających na powrót dziecka do rodziny biologicznej w tych przypadkach, gdy będzie to możliwe.

Zgłoszono postulat, by miesięczne wynagrodzenie zawodowej rodziny zastępczej, było nie niższe niż dwukrotna kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Obecnie coraz częściej zawodowe rodziny zastępcze wycofują się z kontynuowania swojej misji, podkreślając, że swoje zadanie wykonują przez 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę, a otrzymują wynagrodzenie niższe niż ich wychowankowie rozpoczynający pracę. Jest to dalece frustrujące dla rodziców zastępczych i wymaga zdecydowanej zmiany.

Zapelowano też o wykreślenie zapisu wymuszającego przyjęcie dziecka na wolne miejsce bez zgody rodziny zastępczej. Przekreśla ten zapis podstawową zasadę funkcjonowania rodzin zastępczych, zgodnie z którą rodzina oddająca swój dom, część swojego prywatnego życia, i czas dla dzieci wymagających pomocy, decyduje, po zapoznaniu się z informacjami na temat dziecka, o jego przyjęciu i o tym, czy może danemu dziecku udzielić właściwej dla jego sytuacji pomocy, a ten zapis to całkowicie wyklucza;

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 23, październik 2021 18:23

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 3134

---

podkreślono, że taka sytuacja doprowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, o których mówią same rodziny zastępcze:

- a. do wycofywania się rodzin z systemu rodzinnej pieczy zastępczej po narzucaniu im dzieci i ich liczby;
- b. do gwałtownego wzrostu widocznego już i nasilającego się obecnie zjawiska umieszczenia dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- c. w wyniku wyżej wskazanych konsekwencji do nasilenia się już widocznego kryzysu braku miejsc w pieczy zastępczej.

Obrady XV Forum to był czas wyważonych dyskusji, wielu propozycji rozwiązań i wymieniania się dobrymi praktykami.

W trakcie Forum obradował Zarząd OSPiMOPR „CENTRUM” oraz odbyło się sprawozdawczo-wyborcze zebranie ogólne Stowarzyszenia „Centrum”, które poprowadził członek Zarządu Stowarzyszenia „CENTRUM” Mirosław Sobkowiak – dyrektor PCPR w Gostyniu.

Na początku zebrania ogólnego podziękowano ustępującym: Przewodniczącemu Andrzejowi Smulczyńskiemu – inicjatorowi powstania OSPiMOPR „CENTRUM” i Zarządowi.

Uczestnicy obrad przyjęli sprawozdanie z działalności Zarządu i udzielili mu absolutorium.

Dokonano wyboru nowych władz. Przewodniczącą Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „CENTRUM” została Anna Kulczyńska (PCPR w Żaganiu), Wiceprzewodniczącymi zostali Mirosława Zielony (PCPR w Koszalinie), Rafał Walter (MOPR w Toruniu), Mirosław Sobkowiak (PCPR w Gostyniu), Sekretarzem Izabela Najdek (PCPR w Dreźnie), Skarbnikiem Fani Sochanowska (PCPR w Policach). Członkowie zarządu to: Krystyna Marcińczak (PCPR w Sieradzu), Arleta Szmigielska (PCPR we Wrocławiu), Ewa Szczepaniak (PCPR w Rawiczu), Beata Kulesza (ECUS w Elblągu), Katarzyna Buchajczuk (PCPR w Częstochowie), Justyna Przybyłowska (PCPR w Wąbrzeźnie).

Źródło: ip